

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 23.3.2020
COM(2020) 104 final

ANNEX

PRILOGA

k

POROČILU KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU, ODBORU REGIJ IN EVROPSKI INVESTICIJSKI BANKI

**o izvajanju sporočila Komisije z naslovom Trdnejše in prenovljeno strateško
partnerstvo z najbolj oddaljenimi regijami EU**

Kazalo

1. Francija	2
2. Gvadelup	4
3. Francoska Gvajana.....	5
4. Martinik.....	7
5. Reunion.....	9
6. Saint-Martin.....	11
7. Mayotte.....	12
8. Portugalska	13
9. Azori.....	14
10. Madeira	16
11. Španija	18
12. Kanarski otoki.....	19

1. Francija

Francija zaradi svoje institucionalne organiziranosti na nacionalni in lokalni ravni določa strateške okvire za javne politike v številnih sektorjih, ki jih zajema sporočilo o najbolj oddaljenih regijah.

- Junija 2018 je na podlagi posvetovanj, izvedenih leta 2017, sprejela „modro knjigo“ za svoje najbolj oddaljene regije ter čezmorske države in ozemlja.
- Aprila 2019 je začela izvajati smernice Čezmorske države in ozemlja 5.0, katerih cilji so brezogljična družba, družba brez odpadkov, kmetijskih onesnaževal, izključenosti in ranljivosti.
- Izboljšuje zbiranje podatkov v najbolj oddaljenih regijah, zlasti na Mayottu, in sodeluje z organi Saint-Martina, da bi izpolnila posebne potrebe ozemlja.

Modro gospodarstvo

- Sodeluje z regijami in lokalnimi zainteresiranimi stranmi, da bi v okviru izvajanja nacionalne strategije iz leta 2017 za morje in obalo do leta 2020 končala strateški dokument za vse morske bazene ter s tem podprla „modro rast“ in zavarovala morsko okolje.

Biotska raznovrstnost

- Julija 2018 je sprejela akcijski načrt za izboljšanje ohranjanja biotske raznovrstnosti.
- V Marseillu organizira svetovni kongres o ohranjanju (junij 2020), s čimer prispeva k razvoju sodelovanja z afriškimi, karibskimi in pacifiškimi regijami, da bi v mednarodnih sporazumih spodbujala skupne cilje pri vprašanjih, kot je ohranjanje koralnih grebenov.
- V najbolj oddaljene regije Francije namerava napotiti predstavnike francoskega urada za biotsko raznovrstnost, da bodo sodelovali z lokalnimi agencijami za biotsko raznovrstnost.
- Aprila 2019 je ustanovila nacionalno službo, odgovorno za ekonomske projekte, ki spodbujajo biotsko raznovrstnost v Francoski Gvajani.

Kmetijstvo in razvoj podeželja

- V skladu z načrtom iz zakona o dejanski enakosti v čezmorskih državah in ozemljih¹ pripravlja skupni sklad za obvladovanje tveganja v kmetijstvu za naslednje programsko obdobje 2021–2027.
- Z zavarovatelji razpravlja o orodjih za obvladovanje tveganja, da bodo do konca sedanjega programskega obdobja posebej pokriti pridelki banan.

Podnebne spremembe

- Sprejela je drugi nacionalni načrt za prilagajanje podnebnim spremembam (december 2018), v katerem so opredeljeni izzivi na čezmorskih ozemljih, zlasti na področju zbiranja podatkov, biotske raznovrstnosti in ohranjanja naravnih virov, turizma ter finančnih vzvodov.
- Aprila 2019 je imenovala medresorskega predstavnika za velika tveganja na čezmorskih ozemljih.

Zaposlovanje, izobraževanje in usposabljanje

- Junija 2019 je objavila študijo o mobilnosti mladih prebivalcev čezmorskih držav in ozemelj, ki jo je vodila ter v kateri je opredelila glavne akterje in programe mobilnosti.
- Uvedla je možnost pogodb o zaposlitvi s sosednjimi državami najbolj oddaljenih regij, ki omogočajo pridobivanje poklicnih kvalifikacij, kot je določeno v zakonu o prosti izbiri lastne poklicne prihodnosti².

¹Zakon št. 2017-256 z dne 28. februarja 2017.

Energija

- Z lokalnimi organi Gvadelupa, Martinika, Francoske Gvajane, Mayotta in Reuniona sodeluje pri reviziji njihovih večletnih energetskega načrtov.
- Podpisala je pogodbo o ekološkem prehodu, s katero je podprla ekološko preobrazbo na Reunionu (april 2019) in v Francoski Gvajani (julij 2019) na lokalni ravni.
- Vsem francoskim območjem, ki niso medsebojno povezana s celinskim električnim omrežjem, je bilo leta 2019 za naslednjih pet let namenjenih 530 milijonov EUR za upravljanje povpraševanja po energiji: 35 % pomoči je namenjene porabnikom v negotovem položaju, med drugim v najbolj oddaljenih regijah.

Krožno gospodarstvo

- Februarja 2020 je končala študijo o optimizaciji evropskih skladov za projekte na področju ravnanja z odpadki v korist krožnemu gospodarstvu v najbolj oddaljenih regijah.

Konkurenčnost, podjetništvo in enotni trg

- Znižala je pragove za dostop projektov na področju inovacij v najbolj oddaljenih regij do nacionalne finančne podpore; shemo posojil za najbolj oddaljene regije je razširila na podjetja, od ustanovitve katerih so minila manj kot tri leta, in izboljšala pogoje financiranja (junij 2019).
- V prvi četrtini leta 2020 načrtuje objavo 15 milijonov EUR vrednega razpisa za prijavo interesa, namenjenega inovacijam v francoskih najbolj oddaljenih regijah ter čezmorskih državah in ozemljih.

Digitalna dostopnost

- V svojih najbolj oddaljenih regijah je financirala 15 izobraževalnih središč za izboljšanje digitalnih spretnosti in znanj.

Sodelovanje s soseditvom in širše

- Sprejela je zakon o okrepitvi sredstev za ukrepanje, ki so državnim službam na voljo v zvezi z nadzorom priseljevanja in azilom (september 2018), ter aprila 2018 začela pilotni projekt v zvezi z obdelavo prošelj za azil v Francoski Gvajani.
- Ustanovila je operativni sedež na Mayottu in medresorno preiskovalno skupino, specializirano za finančne vidike nezakonitega priseljevanja.

² Zakon št. 2018-771 z dne 5. septembra 2018.

2. Gvadelup

Gvadelup napreduje pri izvajanju sporočila o najbolj oddaljenih regijah, pri čemer se osredotoča na energijo iz obnovljivih virov in energetske učinkovitost.

Modro gospodarstvo

- Maja 2019 se je na otoku Marie-Galante slovesno začela gradnja ladjedelnice za usposabljanja na področju lokalnih znanj in izkušenj, katerega cilj je podpreti trajnostno ribištvo.
- Vodil je pilotni projekt ORFISH (2017–2019), v okviru katerega se je podpirala izmenjava znanja o ribolovnih tehnikah z majhnim vplivom med ribiči iz vseh najbolj oddaljenih regij, in si prizadeval ublažiti pritisk na obalne ribolovne vire (90-odstotno sofinanciranje EU).

Kmetijstvo

- Leta 2019 je v partnerstvu z družbami iz sektorja, vladno agencijo Business France ter francoskim ministrstvom za čezmorske države in ozemlja začel projekt za promocijo in prodajo žganih pijač ter agroživilskih proizvodov v Združenih državah.

Biotska raznovrstnost

- Ustanavlja regionalno agencijo za biotsko raznovrstnost.

Krožno gospodarstvo

- Oktobra 2018 je začel izvajati regionalni načrt za družbo brez odpadkov do leta 2035, da bi zmanjšal količino odpadkov na prebivalca in energetske odvisnost ter vzpostavil osem zbirališč odpadkov.
- Z Evropskim skladom za regionalni razvoj je lokalne družbe podpiral pri predelavi kovinskih odpadkov in vozil, ki so bila poškodovana v orkanih Irma in Maria.

Energija

- Junija 2018 je uvedel polnilnice za avtomobile, ki uporabljajo sončno energijo, da bi spodbujal uporabo presežka sončne energije.
- V centru za ravnanje z odpadki občine Sainte Rose je začel projekt fotonapetostnih naprav (marec 2019), da bi se zmanjšale emisije in izboljšala energetska učinkovitost.
- Februarja 2019 je ustanovil novo elektrarno za občinsko javno razsvetljavo, s katero naj bi se poraba energije zmanjšala za 75 %, s podporo Evropskega sklada za regionalni razvoj pa je izboljšal javno razsvetljavo v dveh občinah.

Raziskave in inovacije

- Za izboljšanje preprečevanja velikih naravnih tveganj, povezanih z morjem, je namestil snemalnike valov (marec 2019).
- Na Karibih je junija 2018 namestil novo opremo za diagnosticiranje raka in odprl prvi diagnostični center za obvladovanje raka.

Promet

- Februarja 2020 je vzpostavil nove letalske povezave med Pointe-à-Pitrom in New Yorkom, s čimer se bo izboljšala poveztljivost.

Sodelovanje s sosedstvom in širše

- Leta 2019 se je pridružil Organizaciji vzhodnokaribskih držav.
- Začel je projekt („Pripravljeni skupaj“) za učinkovitejšo usklajevanje pomoči v primeru naravnih nesreč na Karibih.

3. Francoska Gvajana

Francoska Gvajana vztrajno napreduje pri izpolnjevanju prednostnih nalog iz Sporočila, pri čemer se osredotoča na izobraževanje in usposabljanje ter trajnostno rabo virov. Številne pobude so zdaj v fazi načrtovanja.

Modro gospodarstvo

- Decembra 2019 je pripravila regionalno strategijo za modro gospodarstvo.
- Vzpostavila je 4,7 milijona EUR vreden finančni instrument v obliki sheme posojil za male gospodarske subjekte, med drugim v ribiškem sektorju.
- Projekt storitev svetovanja, ki sta ga vodila agencija za regionalni razvoj in lokalni organ za lokalne ribiče, je preoblikovala v stalno storitev.

Kmetijstvo

- Končala je študijo in začela pripravljati pilotni projekt poskusnega kmetovanja, namenjen vzpostavitvi preskusnih postaj za razvoj metod za boljšo uporabo organskih virov.

Biotska raznovrstnost

- Ustanavlja regionalno agencijo za biotsko raznovrstnost.

Krožno gospodarstvo

- S pomočjo francoske agencije za okolje in upravljanje energije (ADEME) pripravlja regionalni načrt za preprečevanje nastajanja odpadkov in ravnanje z odpadki.

Energija

- Gradi nove obrate za proizvodnjo električne energije iz biomase, da bi ji do leta 2023 uspelo zagotoviti 40 megavatov električne energije ter bi tako izpolnjevala vse večje povpraševanje in se uspešno odzivala na demografsko rast.

Raziskave in inovacije

- Aprila 2018 je organizirala forum o raziskavah in inovacijah, s katerim je povezala zainteresirane strani iz lokalnih organov, raziskav in gospodarskih sektorjev, da bi se uporabil pri aktualnem pregledu strategije za pametno specializacijo.
- Podpisala je sporazum s francoskim podjetniškim grozdom na področju parfumov in kozmetike, da bi spodbudila lokalne raziskave v zvezi z naravnimi snovmi iz Gvajane in razvila izdelke, ki temeljijo na lokalnih rastlinskih virih, med drugim sporazum o partnerstvu med univerzitetnimi centri (november 2018).

Zaposlovanje, izobraževanje in usposabljanje

- Sklenila je sporazum z izobraževalnimi institucijami v regiji, združenjem za letalsko usposabljanje AFMAé in vesoljsko družbo Ariane Group, da bi za leto 2020 razvila prvostopenjski študijski program na področju vesoljske industrije.
- S francoskim združenjem delodajalcev MEDEF in nacionalnim zavodom za zaposlovanje Pôle emploi je začela projekt za pripravništvo 300 mladih v lokalnih podjetjih (2019) ter vzpostavila kontaktno točko za svetovanje lokalnim podjetjem o poklicnem vključevanju.

Digitalna dostopnost

- V letu 2020 s podporo Evropskega sklada za regionalni razvoj in Evropske investicijske banke pripravlja polaganje podmorskega kabla za priključitev Francoske Gvajane na podmorski optični kabel EllaLink, ki bo povezoval Evropo in Latinsko Ameriko, delovati pa bo začel leta 2021.

- Pripravlja ukrepe, s katerimi bi se regija uveljavila kot območje gospodarske dejavnosti za shranjevanje podatkov na strežnikih („Datacentre“).
- Vzpostavlja širokopasovne povezave na 17 izoliranih območjih, aprila 2019 pa je pridobila satelitsko širokopasovno povezavo za lažjo digitalno povezljivost šol na oddaljenih območjih.
- V občini Saint Laurent du Maroni (kraj gospodarskega pomena in oddaljena območja) je s podporo Evropskega sklada za regionalni razvoj vzpostavila 44 točk dostopa do omrežja.

Promet

- V glavnem mestu Cayenne razvija obsežen projekt vzpostavljanja pasov, rezerviranih za javni prevoz.
- S podporo pobude Interreg vzpostavlja novo trajektno povezavo med krajema Saint Laurent du Maroni in Albina v Surinamu.

Sodelovanje s soseditvom in širše

- Začela je študijo za oceno potreb lokalnih podjetij in ukrepov za izboljšanje izmenjav s soseditvom.

4. Martinik

Martinik izvaja Sporočilo in pri tem dosega rezultate na področjih, kot so krožno gospodarstvo, energija ter konkurenčnost, pa tudi zaposlovanje, izobraževanje in usposabljanje.

Modro gospodarstvo

- Za začetek leta 2020 načrtuje študijo izvedljivosti za ustanovitev inštituta za akvakulturo.
- Potrdil je začetek novih programov usposabljanja, osredotočenih na ribištvo in področja, povezana z modrim gospodarstvom, v okviru namenskega centra za poklicno usposabljanje (POLE MER).

Biotska raznovrstnost

- Junija 2019 je z lokalnimi organi, naravnim rezervatom in francoskimi organi podpisal okvirni sporazum za vzpostavitev regionalnega programa ohranjanja ter izboljšanje znanja in ozaveščenosti o naravnih rezervatih.

Krožno gospodarstvo

- Začel je javno posvetovanje ter sprejel (konec leta 2019) načrt za preprečevanje nastajanje odpadkov in ravnanje z njimi, da bi utrl pot strategiji za lokalno krožno gospodarstvo.
- Začel je informacijske kampanje za preprečevanje razmetavanja s hrano v lokalnih šolah, da bi se učenci ozaveščali o trajnostnosti.
- Leta 2018 je v okviru tedna ekološke potrošnje začel kampanjo ozaveščanja „Kaz Zéro gaspi“.
- Izvaja 14 projektov, vključno s študijami o ponovni uporabi medicinskih prostorov in pohištva, vzpostavitvi mobilnih popravilnic („tovornjak za popravila“) ter razširitvi popravilnic, ki ponujajo delavnice („popravilnica“).

Energija

- Leta 2017 je začel projekt, s katerim je podprl namestitve fotonapetostnih panelov za izboljšanje energetske neodvisnosti, leta 2019 pa objavil dva razpisa za zbiranje predlogov za gradnjo energetske učinkovitih stavb.
- Vzpostavlja energetske učinkovite omrežje javne razsvetljave, da bo do leta 2020 prihranil najmanj 30 % električne energije.
- Začel je 100 milijonov EUR vreden petletni program, s katerim bo podprl prihranke energije, in se osredotoča na približno 60 ukrepov za manjšo porabo električne energije (2019–2023).
- Leta 2019 je vzpostavil informacijsko platformo³ o energetskega prehodu, ki vključuje informacije o mobilnosti, obnovljivih virih energije, javnih dobrinah za gospodinjstva in toplotni izolaciji.
- V okviru projekta zelena vožnja je vzpostavil polnilnice s 100-odstotno sončno energijo za električne avtomobile.
- V okviru projekta „Madin' Drive“ načrtuje postopno uvedbo 250 sončnih polnilnic.

Zaposlovanje, izobraževanje in usposabljanje

- Marca 2019 je organiziral tekmovanje za vajence, ki se poklicno usposablja.
- Junija 2019 je organiziral lokalni zaposlitveni in izobraževalni sejem, osredotočen na zaposlovanje na področju digitalnih tehnologij.

³ www.transitionenergetiquemartinique.mq.

Konkurenčnost, podjetništvo in enotni trg

- Leta 2017 je sprejel lokalni program za gospodarski razvoj, inovacije in internacionalizacijo, s katerim je zagotovil financiranje za izboljšanje proizvodnje, uspešnosti in zaposljivosti, ter vzpostavil partnerstvo za zagotavljanje informacijskih storitev podjetjem.
- Leta 2018 je začel letni tridnevni poslovni forum „OSE!“, s katerim je zagotovil priložnost za mreženje uveljavljenih podjetij in svetovanje o ustanovitvi podjetja.

Digitalna dostopnost

- S podporo Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja polaga optični kabel, ki povezuje izobraževalne ustanove, s podporo Evropskega sklada za regionalni razvoj pa vzpostavlja optična visokohitrostna širokopasovna omrežja.
- Leta 2019 je na forumu „OSE!“ postavil „digitalno vas“, da bi spodbudil uporabo digitalizacije, kot je 3D-tiskanje, med lokalnimi podjetji.

Sodelovanje s soseditvom in širše

- Organiziral je tri svete ministrov Organizacije vzhodnokaribskih držav na področju zdravja, izobraževanja in okolja.
- Januarja 2018 je začel projekt za trgovinsko okrepitev vzhodnokaribskih držav (Trade Enhancement for Eastern Caribbean – TEECA), s katerim je 30 lokalnim podjetjem pomagal pri izvozu v karibske države.
- Kot partner je sodeloval v projektu Odyssey (februar 2019) na področju modrega gospodarstva, ki je bil namenjen okrepitvi modrega turizma in rasti na Karibih.

5. Reunion

Reunion se osredotoča na številne sektorje iz Sporočila, zlasti krožno in modro gospodarstvo, energijo, raziskave in sodelovanje s sosednjimi državami.

Modro gospodarstvo

- V partnerstvu z državo, Komisijo za Indijski ocean in Evropsko komisijo je začel projekt pomorskega prostorskega načrtovanja (2018–2020) v jugozahodnem bazenu Indijskega oceana (OCEAN MÉTISS).
- Marca 2019 je ustanovil „Modri inštitut“ za usklajevanje in načrtovanje javnih politik na področju modrega gospodarstva.

Kmetijstvo in razvoj podeželja

- Razvija kmetijski model za spodbujanje lokalne proizvodnje in zagotavlja kmetijsko-ekološki prehod (projekt AGRYPEI 2030).

Biotska raznovrstnost

- V letih 2018 in 2019 je zagotovil usposabljanje in podporo za vzpostavitev projektov s financiranjem EU v okviru programov LIFE in BEST.
- S podporo Evropskega sklada za regionalni razvoj je izvedel projekte za zaščito ogroženih vrst: Maillardovega rjavega lunja in rastlinskih vrst (projekt ESPECES).

Krožno gospodarstvo

- Skupaj z državo in lokalnimi organi je pripravil regionalni načrt za preprečevanje nastajanja odpadkov in ravnanje z njimi, s katerim je določil regionalne cilje, npr. družba brez odpadkov, in zagotovil usklajevanje.
- Pripravil je regionalni akcijski načrt za krožno gospodarstvo, da je opredelil strateško vizijo in dejanske ukrepe za doseganje cilja družbe brez odpadkov.
- Izvedel je 22 projektov na področju krožnega gospodarstva (februar 2018–junij 2019), ki so zajemali vse od zasnove in življenjske dobe izdelkov do recikliranja.
- Sodeluje v projektu REPLACE (avgust 2019; financira se s pobudo Interreg Europe), katerega cilj je opredeljevati in izvajati politike na področju krožnega gospodarstva.

Energija

- Skupaj z državo in Evropsko komisijo je februarja 2018 ustanovil projektno skupino za energetske prehode.
- S podporo Evropskega sklada za regionalni razvoj izvaja dva projekta:
 - SOLARPLEXUS za zasnovo inovativnega sistema, ki oddaljenim krajem zagotavlja dostop do električne energije, vode in komunikacijskih storitev,
 - ter MICRO-MAFATE NETWORK, v okviru katerega se preskuša električno mikroomrežje v kalderi Cirque de Mafate, da bi se zagotovila energetska neodvisnost.
- Od leta 2018 na 18 srednjih šolah izvaja dela za toplotno prenovo.
- S podporo Evropskega sklada za regionalni razvoj razvija trajnostna vozila, kot so električni skiroji za urbano mobilnost (projekt VELOCE iz marca 2018).

Raziskave in inovacije

- Izvaja projekt VALOBIO (podpira ga Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo; maj 2019), pri čemer uporablja inovativno metodo za predelavo soproizvodov zavrženih rib v morju v tekoča organska gnojila za trajnostno kmetijstvo.
- Aprila 2019 je začel oceno svoje strategije za pametno specializacijo, da je analiziral potencial regij na različnih področjih ter opredelil nišne trge strateškega interesa.

Zaposlovanje, izobraževanje in usposabljanje

- Novembra 2017 je s podporo Evropskega sklada za regionalni razvoj vzpostavil projekt CAMPUS SUD za prerazporeditev in razširitev ponudbe regionalne univerze ter ustanovitev tehnološkega parka (projekt „Vallée Blanche“).

Konkurenčnost, podjetništvo in enotni trg

- Ustanovil je sklad „Financière Région Réunion“ v vrednosti 50 milijonov EUR (Evropski sklad za regionalni razvoj, Evropska investicijska banka, regija) za podporo malim in srednjim podjetjem (MSP) s posojilom in zasebnim lastniškim instrumentom. Od junija 2019 je sklad za financiranje 135 malih in srednjih podjetij namenil 13 milijonov EUR.
- Sodeluje v projektu REACT, podprtem s programom Obzorje 2020, za razogljichenje energetskih sistemov na otoku.

Digitalna dostopnost

- S podporo Evropskega sklada za regionalni razvoj (glavni projekt v letu 2019) končuje vzpostavljanje širokopasovne povezave, ki naj bi do konca leta 2022 dosegla vsa nepokrita območja.

Sodelovanje s soseditvom in širše

- Izvaja projekt (TIS AEDES OI, v okviru pobude Interreg), v okviru katerega se raziskuje tehnika za obvladovanje tigrastih komarjev (rod Aedes).
- S podporo pobude Interreg krepi zmogljivost zasebnih in javnih struktur v partnerskih državah, tako da v te države pošilja lokalne diplomante.
- V okviru programa pobude Interreg za Indijski ocean je sklenil okvirne sporazume s sosednjimi državami (na primer aprila 2019 s Sejšeli), s katerimi se izboljšuje usklajevanje na področjih skupnega interesa.
- Julija 2019 je v Mozambiku ustanovil podporno službo za podjetja, ki podpira internacionalizacijo lokalnih podjetij in regionalno sodelovanje.

6. Saint-Martin

Saint-Martin izvaja sporočilo o najbolj oddaljenih regijah v posebnih okoliščinah obnove otoka po orkanu Irma. Zato je osredotočen na gradnjo izboljšane infrastrukture in zagotavljanje ustreznih odzivov na podnebne spremembe.

Modro gospodarstvo

- Od leta 2018 zagotavlja strokovno usposabljanje o s tem povezanih morskih dejavnostih.

Kmetijstvo

- Začeti namerava uporabljati inovativne rešitve za kmetijstvo, kot je gojenje brez zemlje, in vlagati v odstranljive ograde na živinorejskih kmetijah, ki se v slabem vremenu razstavijo.

Krožno gospodarstvo

- Ozavešča in izvaja ukrepe iz Sporočila v zvezi z recikliranjem in ločevanjem odpadkov ter vzpostavlja zbirališče odpadkov in izvaja skupno študijo za otok kot celoto (podprto s programom pobude Interreg za Karibe), da bi se izboljšalo ravnanje z odpadki.

Podnebne spremembe

- Leta 2018 je vzpostavil sistem za obvladovanje tveganja za nesreče, v okviru katerega izvaja opozorilne vaje, ozavešča javnost, ocenjuje opozorilne sisteme in je pridobil meteorološki radar za izboljšanje vremenskih napovedi (program pobude Interreg za Karibe).

Energija

- Začel je predhodne študije izvedljivosti o možnih geotermalnih virih na otokih Saba, Sint Eustatius in Sint Kitts ter o medsebojnih električnih povezavah med otoki za spodbujanje energije iz obnovljivih virov (program pobude Interreg za Karibe, julij 2019).

Digitalna dostopnost

- V okviru obnove vzpostavlja podzemna optična omrežja za izboljšanje digitalne poveztivosti v vseh okrožjih.
- Izvaja predhodne študije izvedljivosti za medsebojno digitalno povezavo Zavetnih otokov (severni otoki verige Mali Antili).

Sodelovanje s sosedstvom najbolj oddaljenih regij in širše

- Dobil je status opazovalca v Organizaciji vzhodnokaribskih držav.

7. Mayotte

Mayotte je pri izvajanju Sporočila iz leta 2017 zelo osredotočen na modro gospodarstvo.

Modro gospodarstvo

- Leta 2018 je ustanovil delovno skupino za pripravo regionalne strategije za modro gospodarstvo; v ta namen zbira podatke o sektorjih modrega gospodarstva in organizira izmenjave z zainteresiranimi stranmi o modrem gospodarstvu (usposabljanje, turizem, ribištvo in akvakultura).
- Oblikuje shemo regionalnega prostorskega načrtovanja (s posebnim poglavjem o morskem načrtovanju) kot podlago za vse dejavnosti, povezane z obalo.
- Skupaj z nacionalnimi organi razvija načrt za upravljanje flote, pripravlja pa tudi krovni načrt za akvakulturo.
- Vlaga v prej opuščene objekte akvakulture in podpira zmogljivost lokalnih zainteresiranih strani.

Biotska raznovrstnost

- V partnerstvu z nacionalnimi organi ustanavlja regionalno agencijo za biotsko raznovrstnost.

Energija

- Izvaja pilotni projekt, ki vključuje električna vozila in polnilnice za trajnostni promet, ki se napajajo izključno s sončno energijo (2019).
- Proučuje potencial fotovoltaike v šolah in javnih stavbah, saj je sončna energija najpomembnejša energija iz obnovljivih virov v regiji.

Konkurenčnost, podjetništvo in enotni trg

- Leta 2017 je ustanovil projekt tehnološkega parka, ki združuje proizvodne in storitvene družbe v visokotehnoloških sektorjih ter je namenjen okrepitvi zmogljivosti njihovih podjetij za delovanje na enotnem trgu.

Promet

- Pripravlja projekt na področju medmestnega prometa, v okviru katerega se vzpostavljajo tri avtobusne linije za povezavo juga, središča in severa Mayotta z glavnim mestom Mamoudzou, vključuje pa tudi morebitne pomorske povezave za izboljšanje povezljivosti v letu 2021.
- Leta 2018 je s podporo Evropskega sklada za regionalni razvoj začel projekt za izboljšanje varnosti na letališču na Mayottu.

Sodelovanje s soseditvom in širše

- Podpisal je sporazum, s katerim je študentom univerze na Mayottu omogočil mobilnost v vzhodnoafriške države na področju digitalne tehnologije, animacije in kulture (februar 2019).

8. Portugalska

Portugalska z avtonomnima regijama Azori in Madeira tesno sodeluje pri izvajanju Sporočila iz leta 2017, zlasti na področju krožnega gospodarstva, podnebnih sprememb in raziskav.

- V letih 2018 in 2019 je razvila sodelovanje med nacionalnim statističnim inštitutom in regionalnima statističnima uradoma Azorov in Madeire, da bi se izboljšalo zbiranje in upravljanje podatkov, zlasti na področju kmetijstva, morja in zračnega prevoza.

Krožno gospodarstvo

- V letih 2018 in 2019 je v okviru nacionalnega sklada za okolje podprla projekte za spodbujanje učinkovitejše uporabe virov na Madeiri in Azorih.
- Olajšala je udeležbo državljanov z Madeire in Azorov na dogodkih, povezanih s krožnim gospodarstvom in podnebnimi spremembami, v celinski Portugalski (višja povračila stroškov).

Podnebne spremembe

- V letih 2018 in 2019 je z razpisi v okviru ekološkega sklada zagotovila podporo projektom, ki spodbujajo postavitev polnilnic za električna vozila na Azorih.
- Madeiri in Azorom je zagotovila financiranje v okviru programa „Okolje, podnebne spremembe in nizkoogljično gospodarstvo“.
- Marca 2019 je na Madeiri in Azorih organizirala srečanja za predstavitev finančnega mehanizma EGP⁴.

Biotska raznovrstnost

- Leta 2019 je objavila razpis za projekte, ki spodbujajo modele trajnostnega razvoja v vseh portugalskih biosfernih rezervatih, od katerih jih je pet na Madeiri in Azorih.

Raziskave in inovacije

- Septembra 2018 je začela mednarodni program za izstrelitev satelitov za vzpostavitev mednarodnega vesoljskega izstrelišča na otoku Santa Maria na Azorih. vesoljsko izstrelišče pa naj bi začelo obratovati do konca leta 2021.
- Marca 2019 je na otoku Santa Maria na Azorih ustanovila portugalsko vesoljsko agencijo.

Digitalna dostopnost

- Maja 2019 je ustanovila delovno skupino za podmorske kable CAM na celini, Azorih in Madeiri, da bi se analiziral najboljši način za zamenjavo podmorskih kablov, ki zagotavljajo komunikacijske povezave od Madeire in Azorov do celine. Skupina je sklepe objavila decembra 2019.

Promet

- Kot odgovor na posvetovanja o reviziji smernic o omrežju TEN-T je predlagala vključitev letališč Funchal, Porto Santo in Ponta Delgada v jedrno omrežje TEN-T.

⁴ <https://eeagrants.org/about-us>.

9. Azori

Azori se pri izvajanju Sporočila iz leta 2017 osredotočajo zlasti na modro gospodarstvo ter energijo in raziskave.

- Zbirajo podatke o zaposlenosti in dejavnostih v ribiškem sektorju za vse otoke.

Modro gospodarstvo

- Leta 2018 so ustanovili delovno skupino za vzpostavitev atlantske opazovalne skupine, ki se ukvarja s pomorskimi znanstvenimi raziskavami, vključno z varovanjem, raziskavami, spremljanjem in družbeno-gospodarskim izkoriščanjem pomorskih prostorov.
- Vodijo projekt MarSP (2018–2019) za razvoj programov pomorskega prostorskega načrtovanja na Azorih, Madeiri in Kanarskih otokih.
- Zaključili so projekt MISTIC SEAS II in usklajujejo projekt MISTIC SEAS III (2019) za oceno okvirne direktive o morski strategiji.
- Sodelujejo v projektu AQUA-LIT (2019) za preprečevanje smetenja morskega okolja z odpadki iz akvakulturnih dejavnosti in odstranjevanje odpadkov iz objektov akvakulture.
- Začeli so pilotni projekt „E-log“ (2019) za elektronsko spremljanje malega ribolova in podpiranje lokalnih akterjev.
- Promovirali so izjavo Azorov za zaščito ribolova tuna z ribiško palico (oktober 2018) za ozaveščanje o trajnostnih ribolovnih tehnikah.
- Ustanovili so „morsko šolo“ (2019) za spodbujanje kvalifikacij in usposabljanja, v okviru programa Erasmus pa sodelujejo v projektu MATES (2018–2021), namenjenem spodbujanju strategije za pridobivanje znanj in spretnosti v zvezi s pomorsko tehnologijo.

Kmetijstvo

- Leta 2020 nameravajo končati „strateški načrt za sektor mleka“, da bi se opredelili novi trgi ter spodbudile inovacije in internacionalizacija mlečnih izdelkov.
- Podprli so uporabo daljinsko vodenih zrakoplovov za upravljanje gozdov (sofinancirano z Evropskim kmetijskim skladom za razvoj podeželja).

Biotska raznovrstnost

- S podporo Evropskega sklada za regionalni razvoj ocenjujejo globokomorsko onesnaženost zaradi plastike (PLASTDEEP 2019).
- Izvajajo tri projekte, podprte s programom EU LIFE: LIFE VIDALIA (2018–2023) za ohranitev rastlinskih vrst, ki jim grozi izumrtje, LIFE-IP AZORES NATURA (2019–2027) za ohranitev habitatov in zavarovanih vrst ter Beetles v okviru programa LIFE (začetek v letu 2020) za zmanjšanje tveganj za ogrožene vrste.
- Izvajajo projekt MOVE I (2018–2021) in začeli so projekt MOVE ON (2019–2022) v skladu s strategijo EU za biotsko raznovrstnost, da bi se opredelilo in ocenilo stanje ekosistemov in njihovih storitev.
- Podprli so projekt BIOINVENT za proučevanje mikrobiološke raznovrstnosti tal v ekosistemih travinja na Azorih in projekt MARFOR za proučevanje dinamike odzivov morskih gozdov na globalne spremembe (oba v obdobju 2017–2020).

Podnebne spremembe

- Septembra 2019 so odobrili regionalni program za podnebne spremembe, katerega cilja sta čim večje zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in zmanjšanje izpostavljenosti podnebnim tveganjem.

Krožno gospodarstvo

- Sprejeti nameravajo program za upravljanje turizma za trajnostni razvoj v tem sektorju.

Energija

- Oktobra 2018 so začeli izvajati energetske strategije za Azore do leta 2030, da bi se izkoristil potencial naravnih virov in tehnologij v vzponu, pripravljajo pa akcijski načrt za energetske učinkovitost Azorov.
- Pripravili so akcijski načrt za električno mobilnost na Azorih za obdobje 2018–2024, ki vključuje obratovanje polnilnih mest za električna vozila na devetih otokih.
- Razvijajo načrt za energetske prehode, podprt s pobudo za čisto energijo na otokih EU, in analizirajo uporabo podvodnih kablov za priključek na električna omrežja svojih otokov.
- Sodelujejo v projektu programa Obzorje 2020 (2019–2021) o globoki geotermalni energiji in v projektu pobude Interreg E-MOBICITY (2019–2023) za optimizacijo javnih politik o električni mobilnosti v mestih.

Raziskave in inovacije

- Septembra 2018 so na otoku Santa Maria vzpostavili mednarodno vesoljsko izstrelišče, ki naj bi začelo delovati do konca leta 2021.
- Leta 2018 so odobrili načrt za internacionalizacijo znanosti in tehnologije, namenjen spodbujanju znanosti ter privabljanju zunanjih projektov in partnerstev.
- Leta 2018 so odobrili pobudo Transfer+, poleg tega sodelujejo v projektu FANBest za spodbujanje prenosa tehnologije v lokalnih malih in srednjih podjetjih, zlasti v modrem gospodarstvu.

Zaposlovanje, izobraževanje in usposabljanje

- Zaposlovanje so spodbujali s pobudami INOVAR (od marca 2019) za mlade brezposelne, Berço de Emprego (posodobljena leta 2019) za začasno nadomeščanje in Movemprego (leta 2020) za spodbujanje geografske mobilnosti človeških virov.

Digitalna dostopnost

- Leta 2018 so začeli akcijski načrt za znanstveno in tehnološko kulturo, s katerim se je podprlo odprtje šolskih laboratorijev za informatiko, robotiko in programiranje.

Promet

- Objavili so mednarodni razpis za izdelavo ladje za potnike, vozila in tovor, ki bi celo leto povezovala otoke (januar 2019).

Sodelovanje s soseditvom in širše

- Sodelujejo v projektu pomorskega opazovanja Zemlje za razvoj prilagojene tehnologije na podlagi prodajnih storitev programa Copernicus, da bi se izboljšala pomorska ozaveščenost.

10. Madeira

Madeira napreduje pri izvajanju Sporočila iz leta 2017, pri čemer se osredotoča na modro gospodarstvo, krožno gospodarstvo, podnebne spremembe, raziskave, energijo, zaposlovanje ter znanja in spretnosti.

Modro gospodarstvo

- Leta 2018 je uvedla kreditno linijo INVESTE RAM2020, tj. finančni instrument za lažji dostop malih gospodarskih subjektov do financiranja (20 milijonov EUR).
- Pripravila je prostorski načrt za pomorsko okolje, tj. orodje za teritorialno upravljanje za spodbujanje trajnostnega modrega gospodarstva.
- Leta 2019 je ustanovila konzorcij, pristojen za združeni mednarodni center za usposabljanje in izobraževanje na področju morja na Madeiri, ki bo usposabljanja začel izvajati leta 2020.

Kmetijstvo in razvoj podeželja

- Leta 2018 je sprejela zakonodajo za ustanovitev tehnične komisije za oceno skladnosti kmetijskih proizvodov in živil na Madeiri, katere namen je zagotoviti, da so proizvodi, ki so deležni prednosti iz sheme kakovosti EU, v skladu z zakonodajo EU.

Biotška raznovrstnost

- Okrepila je upravljanje zavarovanih območij in krajev, vključenih v omrežje Natura 2000 (od leta 2017), tako da je pregledala in posodobila načrte upravljanja, strategije in razvrščena območja.

Krožno gospodarstvo

- Pripravila je regionalni načrt za krožno gospodarstvo, da bi se v okviru prizadevanja za trajnostno gospodarsko rast zmanjšal vpliv na okolje (2019).
- Pripravila je strategijo za odpadke za obdobje 2020–2030 za izboljšanje ravnanja z odpadki (2019).

Podnebne spremembe

- S projekti, podprtimi s pobudo Interreg in programom EU LIFE, je okrepila izvajanje regionalne strategije za prilagajanje podnebnim spremembam ter jo začela posodablja.
- S podporo Kohezijskega sklada razvija programsko opremo in sisteme za oceno, preprečevanje in zmanjšanje tveganj gozdnih požarov ter izboljšanje obvladovanja gozdnih požarov.

Energija

- Izvedla je projekt „Trajnostni otok Porto Santo – pametni otok brez fosilnih goriv“ (2019) za spodbujanje uporabe električnih vozil in sistemov pametnega polnjenja.
- V kratkem bo zaključila širitev projekta Calheta III za vodno energijo s podporo Kohezijskega sklada.
- Sodelovala je v več projektih EU na področju energije, vključno s projektom ENERMAC (2017–2019) za načrtovanje strategij za izvajanje infrastrukture za energijo iz obnovljivih virov.
- S podporo Evropskega sklada za regionalni razvoj spodbuja čisti promet: nakup petih električnih minibusov in 25 čistih avtobusov (2019).

Raziskave in inovacije

- Od leta 2019 sodeluje v projektu SMART4HEALTH, v okviru katerega se prebivalcem omogoča upravljanje in evidentiranje lastnih zdravstvenih podatkov po vsej EU in drugod.
- Znova je ocenila regionalno strategijo za pametno specializacijo (2019) za pripravo na začetek izvajanja strategije 2.0 za obdobje 2021–2027.

Zaposlovanje, izobraževanje in usposabljanje

- Razvila je ukrepe za podporo brezposelnim, vključno s programi, namenjenimi ustvarjanju delovnih mest za mlade, kot je PROJOVEM. Leta 2018 je bilo na podlagi 68 odobrenih projektov v okviru programa za spodbujanje podjetništva med brezposelnimi ustvarjenih 118 novih delovnih mest. Ti ukrepi so v letu 2018 zajeli 5 512 oseb.

Digitalna dostopnost

- Leta 2018 je podpisala pogodbo o zagotovitvi nove telekomunikacijske povezave s podmorskim optičnim kablom med Madeiro in celinsko Portugalsko.
- Razvila je programe za izboljšanje digitalnih spretnosti in znanj v šolah (2018–2019), in sicer s strateškim načrtom za izobraževalno inovativnost šol, vključno s projekti na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike.
- V letih 2018 in 2019 je uvedla „laboratorij v učilnici prihodnosti“, pri čemer je šolam zagotovila komplete za robotiko.

Promet

- Odobrila je akcijski načrt za trajnostno mobilnost na Madeiri (junij 2019). Načrt podpira prehod na čist in varen promet.

Sodelovanje s soseditvom in širše

- Leta 2018 je znova organizirala vrh otočij makaronezijskega območja, ki spodbuja razpravo o skupnih izzivih, povezanih z okoljem in podnebnimi spremembami, morskim gospodarstvom, trgovino in spodbujanjem naložb, usposabljanjem, pa tudi mobilnostjo študentov in učiteljev.
- Sodeluje v projektu INTEGRA, namenjenem povezovanju trgov ter razvoju gospodarskega in družbenega sosedstva makaronezijskega območja, ki je bil odobren junija 2019 (program Madeira-Azori-Kanarski otoki (MAC) v okviru pobude Interreg).

11. Španija

Španija izvaja Sporočilo iz leta 2017 skupaj z najbolj oddaljeno regijo Kanarski otoki v okviru ustavne delitve pristojnosti.

Krožno gospodarstvo

- Novembra 2018 je prek ministrstva za ekološki prehod ter carinske in trošarinske uprave sodelovala pri vzpostavitvi projektne skupine za odpadke ter podpira izvajanje njenega akcijskega načrta.
- Analizirala je celovit načrt Kanarskih otokov za odpadke (PIRCAN) za obdobje 2018–2025.

Energija

- V okviru svežnja EU za čisto energijo podpira ukrepe za uvedbo energije iz obnovljivih virov na otokih, varčevanje z energijo, izboljšanje energetske učinkovitosti in spodbujanje trajnostne mobilnosti, vključno z dražbami energije iz obnovljivih virov, povezavami med otoki in električnimi polnilnicami za vozila.
- Razvila in podpirala je usposabljanje in ukrepe za tehnološko razširjanje na področju energije iz obnovljivih virov.

12. Kanarski otoki

Kanarski otoki so pri izvajanju Sporočila iz leta 2017 osredotočeni na energijo, raziskave in krožno gospodarstvo.

- Na podlagi sporazuma z lokalnim statističnim inštitutom (ISTAC) od julija 2018 pripravljajo uradne podatke o lokalni proizvodnji.

Modro gospodarstvo

- Februarja 2018 so ustanovili delovno skupino za modro gospodarstvo ter izvedli analizo SWOT za vse sektorje modrega gospodarstva, da bi se utrla pot strategiji za modro gospodarstvo, načrtovani za prvo polovico leta 2020.

Kmetijstvo in razvoj podeželja

- Izvedli so strategijo za razlikovanje proizvodov glede na kakovost, da bi se povečala potrošnja, spodbujala ekološka proizvodnja in olajšali stiki med agroživilskim sektorjem in upravo.

Krožno gospodarstvo

- S podporo Evropskega sklada za regionalni razvoj so leta 2017 začeli projekt za bioplinarno za predelavo živalskih odpadkov.
- Novembra 2018 so sodelovali pri ustanavljanju projektne skupine za odpadke, ki olajšuje komunikacijo med zainteresiranimi stranmi na vseh ravneh (evropski, nacionalni, regionalni in lokalni), ter oblikovanju akcijskega načrta za izboljšanje ravnanja z odpadki.
- Februarja 2018 so ustanovili delovno skupino za krožno gospodarstvo, ki je izvedla predhodno analizo stanja na otokih.
- Avgusta 2018 so sprejeli smernice in priporočila za zmanjšanje količine odpadne plastike za enkratno uporabo in njeno recikliranje.
- Aprila 2019 so odobrili strategijo Kanarskih otokov za plastiko.

Podnebne spremembe

- Ustanovili so opazovalno skupino Kanarskih otokov za podnebne spremembe, tj. organ za posvetovanje, sodelovanje in pripravo ukrepov (julij 2018).
- Posodablja regionalno strategijo za podnebne spremembe.

Energija

- Sodelovali so v pobudi za čisto energijo za otoke EU: novembra 2018 so na otoku Lanzarote organizirali drugi forum o čisti energiji za otoke EU, otok La Palma pa v okviru te pobude izvaja pilotni projekt.
- Leta 2019 so na ploščad PLOCAN namestili dva inovativna prototipa za uporabo morske vetrne energije.

Raziskave in inovacije

- Vodijo raziskovalni projekt EU FORWARD za izboljšanje sodelovanja vseh najbolj oddaljenih regij v mednarodnih raziskovalnih mrežah in programih.
- Oktobra 2019 so znova začeli projekt RIS3-Net2 (kot vodja projekta) v okviru programa Madeira–Azori–Kanarski otoki (MAC) pobude Interreg za opredelitev skupnega okvira za nadregionalne strategije RIS3.
- V okviru sektorjev modrega gospodarstva sodelujejo v projektu SOCLIMPACT, namenjenem modeliranju učinkov podnebnih sprememb in njihovih družbeno-gospodarskih učinkov na evropske otoke.

- Sodelujejo v projektu REACT, ki ga podpira program Obzorje 2020, za razogljichenje energetskih sistemov otokov.

Zaposlovanje, izobraževanje in usposabljanje

- Od januarja 2017 vodijo projekt GROW RUP za odpravljanje dolgotrajne brezposelnosti na področju zelenega in modrega gospodarstva, ki se sofinancira s pobudo Interreg Europe.

Konkurenčnost, podjetništvo in enotni trg

- Januarja 2018 so začeli operativno strategijo za internacionalizacijo gospodarstva Kanarskih otokov, da bi se okrepila konkurenčnost podjetij in podjetništvo.

Digitalna dostopnost

- Pripravili so dva razpisa za zbiranje predlogov za podporo vzpostavitvi infrastrukture za visokohitrostne širokopasovne povezave (v letih 2018 in 2019).
- Podprli so organizacije, ki so v okviru 71 projektov zagotavljale usposabljanje na področju digitalnih spretnosti in znanj (v obdobju 2017–2019).

Sodelovanje s soseditvom in širše

- Z Madeiro in Azori vodijo projekt MAC HEXAGONE pobude Interreg za okrepitev sodelovanja s soseditnimi Mavretanijo, Senegalom in Zelenortskimi otoki s krepitvijo usklajevanja med programi Evropskega sklada za regionalni razvoj in Evropskega razvojnega sklada na tem območju (konec decembra 2022).
- Izvedli so projekt VALCONMAC pobude Interreg, osredotočen na zavarovanje in razvoj gozdnih habitatov na atlantskih otočjih makaronezijskega območja.